

EduCare
dir. speciaal onderwijs

Jaarverslag 2016

Postbus 170
8070 AD Nunspeet
0341-452795
www.EduCare-Harderwijk.nl

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave	2
1. Voorwoord	3
2. Jaarverslag Raad van Toezicht.....	4
3. Algemene informatie en gevoerd beleid	7
4. Financiële Informatie	14
5. Overige informatie	23

1. Voorwoord

Het jaar 2016 is voor EduCare goed verlopen. We konden dit jaar goed invulling geven aan onze rol als een specialistische onderwijsorganisatie binnen Passend Onderwijs. Door actief beleid is het ons gelukt om door middel van contracten met de reguliere schoolbesturen ons te profileren als `de´ partner voor Passend Onderwijs op de Noord-Veluwe. Via het Expertisecentrum is het gelukt om alle orthopedagogen en psychologen die in de ambulante dienst werkten een nieuwe contract aan te bieden. Het werk voor de leraren AB-ers is moeilijker te vinden. We hebben nog tot augustus 2017 de tijd om hier verder aan te werken.

Ook de scholen hebben zich in 2016 goed geprofileerd binnen de lokale netwerken voor Passend Onderwijs. Vanuit het gespecialiseerde onderwijs, dat we bieden, proberen we verbinding te zoeken met het regulier onderwijs. We zijn aanvullend op het moment dat het met een kind niet meer lukt in het regulier onderwijs. We bieden zowel tijdelijke als langdurige trajecten voor kinderen met leer- en gedragsproblemen. We merkten dat ons motto `Een veilig en stimulerend ontwikkelingsklimaat voor kinderen met speciale onderwijsbehoeften` veel schoolbesturen aanspreekt.

De gevolgen van Passend Onderwijs voor de leerlingenaantallen van de school zijn wel voelbaar. Vooral het SBaO verwelkomde in 2016 minder leerlingen dan in de voorgaande jaren. In het formatieplan 2016-2017 hebben we daar goed op geanticipeerd, zodat er geen boventaligheid is ontstaan.

Financieel hebben we het jaar af kunnen sluiten met een positief resultaat. Ondanks de krimp zijn we betreffende de exploitatie niet in de problemen gekomen.

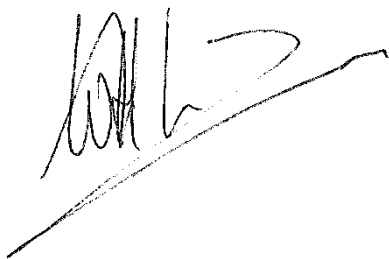
In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af op de hierboven genoemde punten, maar ook de andere beleidsterreinen komen aan de orde.

De verantwoording van het beleid van een publieke instelling is vastgelegd in de jaarstukken. Jaarstukken zijn de documenten met financiële en niet-financiële verantwoordingsgegevens, die op grond van wettelijke bepalingen door het bevoegd gezag moeten worden opgesteld en ingediend bij het ministerie van onderwijs en wetenschappen. De jaarstukken gaan vergezeld van een accountantsverklaring.

De jaarstukken zijn ook opgesteld om zowel de verticale als horizontale verantwoording gestalte te kunnen geven.

Ik wens u veel plezier bij het lezen van dit jaarverslag.

Namens het bevoegd gezag,

W.H. Marchand
Voorzitter College van Bestuur

Nunspeet, 15 juni 2017

2. Jaarverslag Raad van Toezicht

2.1 Inleiding

In het jaar 2016 werden de gevolgen van Passend Onderwijs – in het tweede jaar van die regeling - voor EduCare nog duidelijker zichtbaar. Op enkele scholen stonden de leerlingenaantallen onder druk en dat is nog steeds zo. Van EduCare wordt een andere rol verwacht. Het gaat nog meer om de expertise en ondersteuning dan voorheen. De strategie van EduCare om deze problematiek het hoofd te bieden is meermalen besproken.

De RvT maakt zich zorgen over de governance van het samenwerkingsverband Zeeluwe (primair onderwijs). De Raad krijgt de indruk dat de deelnemende schoolbesturen meer geleid worden door de verdeling van de middelen dan door de zorg voor het kind. Het samenwerkingsverband voor Voortgezet Onderwijs lijkt zijn rol wel meer in het belang van het kind op te pakken.

De Raad van Toezicht van EduCare heeft in 2016 toezicht gehouden op het werk en het handelen van de bestuurder. Ook werd er toegezien op de wijze waarop EduCare zich in de maatschappelijke context manifesteert.

De raad heeft in alle rust en goede orde zijn toezichthoudende taak kunnen uitoefenen. De raad had voldoende rapportages, e.d. (zie paragraaf 2.5) tot zijn beschikking om het toezicht op een verantwoorde wijze te kunnen vormgeven.

2.2 Samenstelling Raad van Toezicht in 2016

Naam	Geb. datum	Functie	Datum benoeming	Datum herbenoeming	Aftredend	Termijn
M. van Daalen	16-08-'50	2 ^e voorz.	01-01-2009	01-01-2013	01-01-2017	2 ^e
K.M. Endendijk-Gardenbroek	19-10-'76	Lid	21-04-2010	01-01-2014	01-01-2018	2 ^e
C. Baatenburg de Jong	06-08-'75	Lid	08-09-2010	01-01-2015	01-01-2019	2 ^e
M.C. Slootweg	26-11-'53	Lid	01-06-2014		01-06-2019	1 ^e
W. Stoelinga	04-07-'61	Lid	01-11-2016		01-01-2020	1 ^e

Een lid van de Raad van Toezicht wordt benoemd voor 4 jaar en kan twee keer herbenoemd worden.

Dhr. Immink heeft met ingang van 1 september 2016 zijn werkzaamheden als lid (en voorzitter) van de RvT beëindigd. Zijn verantwoordelijkheid werd overgenomen door dhr. Van Daalen, terwijl vanaf dat moment mev. Endendijk de functie van 2de voorzitter op zich nam.

2.1 Bijeenkomsten Raad van Toezicht

De raad is in 2016 zeven keer bijeen gekomen. Bij alle vergaderingen was de bestuurder (voor een deel) aanwezig. Aan de vergadering in juni hebben de directeuren op verzoek van de raad ook deelgenomen en heeft de accountant verslag gedaan van zijn bevindingen betreffende de jaarstukken van 2015. De raad heeft twee werkbezoeken afgelegd: op 13 april bij Mijn School en op 26 oktober bij de De Springplank.

De voorzitter van de raad heeft elke vergadering met de bestuurder voorbereid. De aanwezigheid van de leden is zeer goed te noemen.

Tijdens de eerste vergadering van 2016 heeft de RvT het eigen functioneren in 2015 geëvalueerd. De raad is tevreden met het eigen functioneren en met het functioneren van elk lid afzonderlijk. Het verslag van de evaluatie is in de notulen terug te vinden.

Door de bestuurder is enkele malen gebruik gemaakt van de klankbordfunctie van de RvT, m.n. met betrekking tot de strategische positiebepaling van EduCare in Passend Onderwijs. Meestal vond dat plaats in een gesprek van de bestuurder met één van de leden. Soms in een gesprek met enkele leden. Ook de nieuwbouw van De Lelie vroeg de nodige aandacht. Waarschijnlijk kunnen we in 2017 besluiten dat dit doorgang kan vinden.

2.2 Good Governance

De Raad van Toezicht neemt bij zijn werk de principes van Good Governance in acht en handelt in overeenstemming met de (nieuwe) code "Goed bestuur" van de PO-raad. Om hierin scherp te blijven, bezoeken leden van de Raad regelmatig de netwerken van

bestuurders en toezichhouders die georganiseerd worden door de Besturenraad. De raad is ook lid van de Vereniging voor Toezichhouders in het Onderwijs (VTOL) en bezoekt jaarlijks ook enkele bijeenkomsten van deze organisatie.

In het kader van Good Governance wordt er ook elk jaar geëvalueerd; zowel met de toezichhouders onderling als met de bestuurder. De evaluatie wordt in het vergaderverslag vastgelegd.

In juni 2016 hebben voorzitter en 2de voorzitter een vergadering van de GMR bijgewoond, zodat de leden van de GMR in staat worden gesteld om de raad op allerlei zaken te bevragen. Het overleg met de GMR wordt ieder jaar geagendeerd.

Het stakeholderbeleid heeft de aandacht, maar moet nog verder uitgewerkt worden in een beleidsstuk.

2.3 Middelen van Toezicht

De raad heeft met behulp van de volgende middelen toezicht gehouden op het beleid van de bestuurder:

1. Managementrapportages van de directies
2. Werkbezoeken
3. Jaarlijks gesprek met de directeuren
4. Jaarlijks gesprek met de GMR
5. Kwartaalrapportages van het CvB
6. Inspectierapporten
7. Begroting, jaarrekening en jaarverslag
8. Formatieplan
9. Controleverklaring met mondelinge toelichting door de accountant
10. Benchmarkrapporten van het ministerie van OC&W en Deloitte.

2.4 Huisvesting

De huisvesting van de scholen is in 2016 regelmatig onderwerp van gesprek geweest. Met name de huisvesting van De Lelie baart zorgen. De sterke groei van het aantal leerlingen heeft er toe geleid dat het gebouw veel te klein is geworden. De nieuwbouwplannen boekten weinig vooruitgang vanwege ontbrekende gemeentegarantie en ten gevolge daarvan een niet passende financiering. Onder invloed van de onzekerheden rond Passend Onderwijs zijn de bouwplannen tot nader order uitgesteld. Als het gaat om veiligheid en uitstraling wordt er ook aan het gebouw van De Lelie onderhoud gepleegd.

De overige gebouwen zien er goed uit en worden planmatig onderhouden..

2.5 Kwaliteitsbeleid

De kwaliteitscyclus van de scholen en van het bestuur is met behulp van de kwartaalrapportages en de verslagen van het directiebestuur goed geborgd. In 2016 heeft er één school bezoek gehad van de inspectie; nl de Koningin Emmaschool. Dit leverde de school een basisarrangement op met de aantekening dat de school bijna excellent presteert.

2.6 Personeel

De onderwijskwaliteit van EduCare wordt voornamelijk geborgd door het benoemen van de juiste personeelsleden. De raad heeft toezicht gehouden op goede en veilige arbeidsomstandigheden voor alle personeelsleden. Ook de arbeidsvoorwaarden spelen hierbij een belangrijke rol.

Er is een contract met Arbodienst Perspectief te Harderwijk.

Het ziekteverzuim in 2106 baarde ons zorgen. Het was 9% Ongeveer één derde deel daarvan is arbeid gerelateerd verzuim.

2.7 Financieel beleid

De raad houdt toezicht op het financieel beleid in overeenstemming met de adviezen uit het rapport van de commissie Don.

Door de kwartaalrapportages van de bestuurder heeft de raad het financieel beleid goed kunnen volgen. Ook de maandelijkse rapportages, die aangedragen werden door het administratiekantoor bleken van grote waarde om een goed zicht op de financiën te kunnen

houden. De raad constateert op basis hiervan en op basis van de jaarrekening 2016 dat het financieel goed gaat met EduCare. In juni is er een gesprek geweest met de accountant over de jaarrekening 2015.

2.8 Deskundigheidsbevordering

Leden van de raad hebben deelgenomen aan een netwerkoverleg van toezichthouders en bestuurders. Ook de bestuurder was hierbij aanwezig. Het doel van deze bijeenkomsten is naast het behandelen van een onderwerp ook het “leren van elkaar”. De Raad is ook lid van de vereniging voor toezichthouders in het onderwijs (VTOI). Zo wordt ook het werk van de VTOI op de vergadering onder de aandacht van de leden gebracht.

2.9 Samenwerking

Gesprekken met Verschoorschool over mogelijkheden tot samenwerking vorderen maar slechts heel langzaam

2.10 Tenslotte

De Raad kijkt met genoeg terug op het jaar 2016. Hoewel er zich veel ontwikkelt en het onderwijsveld zowel landelijk als regionaal onrustig is, lukt het EduCare toch om hierin een stabiele koers te varen. Dit geeft vertrouwen voor het voortzetten van dit beleid in 2017.

Dhr. M. van Daalen Voorzitter Raad van Toezicht

Nunspeet, juni 2017

3. Algemene informatie en gevoerd beleid

3.1 Juridische structuur

De stichting EduCare (DUO-administratienummer 41671) is opgericht op 27 maart 2007 en gevestigd te Nunspeet, Stationslaan 32. EduCare is een voortzetting van de Stichting voor Protestants Christelijk Speciaal onderwijs en Voortgezet Speciaal Onderwijs voor Harderwijk en omgeving; opgericht in 1947.

EduCare is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Enschede onder nummer 8157963.

3.2 Omschrijving van de doelstelling

EduCare verzorgt onderwijs aan kinderen en jong volwassenen met leer- en opvoedingsproblemen en verleent ambulante begeleiding aan reguliere scholen voor basis- en voortgezet onderwijs voor kinderen met leer- en opvoedingsproblemen.

Daartoe participeert EduCare in twee samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs:

- Zeeluwe te Harderwijk (PO 2509)
- De Stichting Leerlingenzorg te Harderwijk (VO 2509)

EduCare verleent ook diensten op het gebied van onderwijs en ondersteuning aan de schoolbesturen van bovengenoemde samenwerkingsverbanden.

3.3 Missie

De Missie van EduCare is als volgt geformuleerd:

**‘Een veilig en stimulerend ontwikkelingsklimaat
voor kinderen met speciale onderwijsbehoeften’**

3.4 Speerpunten van beleid in 2016

De speerpunten van het gevoerde beleid in 2016 waren:

- De kwaliteit van de scholen werd door verschillende instanties, o.a. de inspectie, als voldoende beoordeeld.
- De onderwijskundige ontwikkelingen op de scholen worden vanuit de schoolplannen (2015-2019) vormgegeven. Meer en meer wordt daarbij ingestoken op het vergroten van de vaardigheden van het personeel. EduCare besteedde in 2016 € 143.000 aan nascholing.
- Binnen het personeelsbeleid wordt met behulp van de gesprekkencyclus vooral ingestoken op professionalisering en ontwikkeling van de medewerkers van EduCare.
- De samenwerking met de besturen van de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs is in 2016 sterk verbeterd. EduCare wordt meer gevraagd om aan te schuiven als het om leerlingen met moeilijk gedrag of leerproblemen gaat.
- In samenwerking met de andere aanbieders van speciaal onderwijs wordt de expertise van EduCare aan de leden van de nieuwe samenwerkingsverbanden aangeboden. Door de samenwerking met de andere speciaal onderwijs partners kunnen we een zeer compleet aanbod doen.
- Financieel ging het goed. Het resultaat was € 543.800. Er was een resultaat van € 240.490 begroot.
- In Nunspeet hebben we in 2016 veel overlegd met andere onderwijs- en jeugdzorgpartners over het oprichten en bouwen van Kind centra. Zo het er nu naar uitziet gaan we deelnemen aan een Kind centrum in Nunspeet-oost in 2020. Omdat de toekomst van de scholen in Nunspeet dus onzeker is, is er aan de gebouwen van die scholen enkel het hoogstnoodzakelijke onderhoud gepleegd.
- De ontwikkeling voor het bouwplan van De Lelie is in 2016 weer met vaart ter hand genomen. Het plan is klaar en zal in 2017 verder ontwikkeld worden. Ook het renovatieplan van de Koningin Emmaschool is klaar en zal, zonder complicaties, in 2017 uitgevoerd worden
- De Arbo-jaarplannen werden uitgevoerd. Op twee scholen werd een Risico-inventarisatie en -evaluatie gehouden.

- Er is op wederzijds initiatief samenwerking gezocht met de Verschoorschool (Zeer Moeilijk Opvoedbare Kinderen) in Nunspeet, die sinds 1 januari 2017 ook de Van der Reijdschool in Epe bestuurt.
- Samen met het Vervangingsfonds werden voorstellen ontwikkeld om het verzuimbeleid te verbeteren en het verzuimpercentage te laten dalen. We hopen dat de effecten daarvan in 2017 zichtbaar worden.

3.5 Organisatiestructuur

Stichting EduCare wordt in overeenstemming met de statuten bestuurd door een College van Bestuur (CvB). Het toezicht wordt uitgeoefend door de Raad van Toezicht (RvT). De RvT is werkgever van het CvB.

Het CvB van EduCare verricht alle taken die tot de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag behoren en is werkgever van het personeel dat bij EduCare in dienst is. Het CvB bestaat uit één persoon: Dhr. W.H. Marchand. Deze persoon wordt 'bestuurder' genoemd.

De bestuurder is het bevoegd gezag van zes scholen voor speciaal onderwijs nl.:

- De Arend (05OX), school voor speciaal basisonderwijs (SBaO) te Nunspeet
- De Springplank (02WU), school voor SBaO te Harderwijk met een dependance in Zeewolde
- De Lelie (16TL), school voor speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerenden (ZML) te Harderwijk met een dependance in Harderwijk en Ermelo (Driekansen)
- Mijschool (07YU), school voor praktijkonderwijs (PRO) te Harderwijk. Deze school verzorgt ook het onderwijs in het onderwijszorgcentrum (OZC) van het Voortgezet Onderwijs te Harderwijk
- De Wingerd (02CP), school voor speciaal onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerenden te Nunspeet. Deze school heeft twee locaties
- Koningin Emmaschool (02CX), school voor SBaO te Nijkerk.

De directeurs van de scholen zijn integraal verantwoordelijk voor het beleid van de scholen. Zij vormen samen met de bestuurder het directiebestuur, waarin het dagelijks beleid van EduCare wordt vormgegeven.

Elke school heeft een Medezeggenschapsraad (MR). Zie bijlage 1 (organisatiestructuur). Deze MR-en kiezen de leden van de gemeenschappelijk medezeggenschapsraad (GMR), die een adviserende en instemmende taak heeft betreffende het beleid van de bestuurder. De bestuurder is op verzoek minstens 4 keer per jaar aanwezig bij de vergaderingen van de GMR. De GMR overlegt eens per jaar met de voorzitter van de RvT en kan zo nodig ook tussentijds de voorzitter benaderen.

3.6 Personeel

3.6.1 Integraal personeelsbeleid

De gesprekkencyclus is het belangrijkste instrument bij de uitvoering van het personeelsbeleid. In de jaargesprekken wordt er niet alleen over het functioneren, maar ook over de professionalisering en ontwikkeling van de medewerkers gesproken. Door de verdichting van de problematiek bij leerlingen is het nodig dat het personeel zich blijft bekwamen in het geven van onderwijs aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften.

Het mobiliteitsbeleid heeft in 2016 niet de gewenste effecten gehad. Slechts één personeelslid is overgestapt naar een andere school.

Gespreksverslagen, diploma's en certificaten worden opgeslagen in het digitale bewaamheidsdossier. Elk personeelslid is verantwoordelijk voor zijn eigen dossier

3.6.2 Organisatie

Alle scholen werken met één directeur en enkele teamleiders. Gezamenlijk vormen zij het managementteam (MT) van de school. In de vergaderingen van het MT wordt het beleid van de school vormgegeven.

3.6.3 Mutaties

Het aantal mutaties is in 2016 gering geweest. We kunnen ons personeel goed “boeien en binden”.

Het vervangen bij ziekte of andere afwezigheid lukte, ondanks de inzet van Slim-personeelsdiensten, niet altijd. Het is twee keer gebeurd dat er een klas naar huis gestuurd moest worden.

3.6.4 Ziekteverzuim en vervanging

Het ziekteverzuimpercentage over 2016 is 10,33%. Dit betekent wederom een toename ten opzicht van 2015. Op De Springplank, De Wingerd en De Arend werd het meest verzuimd. Dit hoge verzuim wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal langdurig zieke personeelsleden. De meldingsfrequentie bevindt zich namelijk op een normaal niveau. Er zijn 33 personeelsleden die in 2016 meer dan 150 dagen achtereen verzuimd hebben.

Bij 13 van de 33 langdurige verzuimers was sprake van een lichamelijke kwaal, bij 11 was sprake van een burn-out, bij 4 van psychische problematiek en bij 5 was sprake van direct arbeid gerelateerd verzuim.

Van deze 33 personeelsleden is de status per 31-05-2017 als volgt:

- 13 personeelsleden zijn niet meer in dienst wegens pensionering, verkrijgen van een uitkering (WIA of ww) of wegens een regeling die getroffen is;
- 11 medewerkers zijn hersteld;
- 7 medewerkers zijn nog steeds ziek en
- 2 medewerkers gaan in 2017 met pensioen

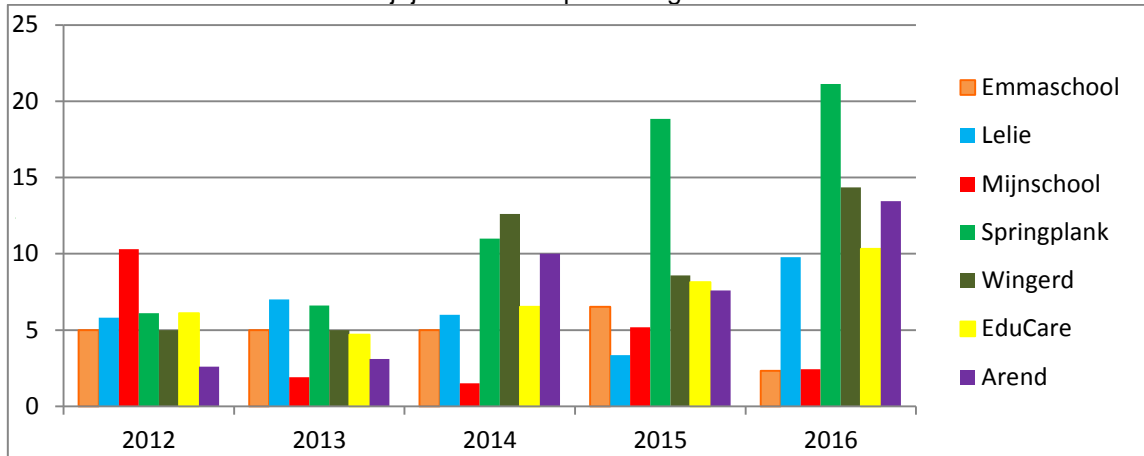
Door deze grote uitstroom van langdurig zieken in 2016 verwachten wij voor 2017 een daling van het ziekteverzuim.

Het landelijke ziekteverzuimpercentage in het speciaal onderwijs van het onderwijzend personeel was in 2015 7,0% met een meldingsfrequentie van 1,3 (gegevens van 2016 zijn nog niet bekend). Het onderwijsondersteunend personeel had in hetzelfde jaar een ziekteverzuimpercentage van eveneens 7,0% en een meldingsfrequentie van 1,4. Ten opzichte van het landelijke gemiddelde ligt het verzuimpercentage van EduCare dus hoger, maar de meldingsfrequentie lager wat verklaard kan worden door de vele langdurig zieke medewerkers.

Tabel 1: Ziekteverzuim

	EduCare	Arend	Lelie	Mijnschool	Springpl	Wingerd	Emma
Medewerkers							
2016	207	17	61	39	33	35	22
2015	210	17	61	38	35	36	23
2014	191	21	57	37	36	40	
2013	147	21	52	37	37		
2012	156	21	55	34	44		
Verzuimpercentage							
2016	10,33%	13,44%	9,77%	2,42%	21,12%	14,35%	2,32%
2015	8,14%	7,59%	3,35%	5,18%	18,84%	8,57%	6,52%
2014	6,53%	10,0%	6,0%	1,5%	11,0%	12,6%	
2013	4,7%	3,1%	7,0%	1,9%	6,7%		
2012	6,1%	2,6%	5,8%	10,3%	6,1%		
Meldingsfrequentie							
2016	0,82	0,90	1,22	0,29	0,66	1,11	1,08
2015	1,02	1,28	1,22	0,63	0,80	1,54	0,88
2014	0,80	0,80	0,99	0,80	1,00	0,91	
2013	0,9	0,80	1,10	0,80	0,70		
2012	0,9	0,80	1,40	1,10	0,50		

Tabel 2: Ziekteverzuim laatste vijf jaar: verzuimpercentages

3.6.5 Gevolgen Passend Onderwijs

De daling van het aantal leerlingen als gevolg van Passend Onderwijs zette in 2016 door. School voor ZML De Lelie (so en vso) laat nog een lichte toename van het leerlingenaantal zien, maar de overige scholen dalen alle in leerlingenaantal. Het Onderwijszorgcentrum in Harderwijk blijft voldoende leerlingen trekken om te kunnen blijven voortbestaan.

De samenwerking in het samenwerkingsverband VO is goed te noemen. De samenwerking in het samenwerkingsverband PO is na de bestuurscrisis van vorig jaar sterk verbeterd. In lokale overleggen geven de schoolbesturen Passend Onderwijs vorm. EduCare doet mee in de acht lokale overleggen.

Onze expertise in de vorm van ambulante begeleiding wordt aan de besturen en samenwerkingsverbanden aangeboden. In 2016 zijn er meerdere contracten met de schoolbesturen afgesloten. Op basis van het tripartiete akkoord lijkt het er op dat de mensen in de ambulante begeleiding hun werk behouden. Er moet nu nog circa 0,6 FTE ingevuld worden.

In het directieberaad hebben we de koers regelmatig besproken. We proberen besturen, jeugdzorginstellingen, gemeenten, etc. met elkaar te verbinden in het belang van het kind met speciale onderwijsbehoeften. We nemen deel aan veel netwerken om dit doel te bereiken. De koers Passend Onderwijs, een nadere uitwerking van het strategisch beleidsplan 2014-2019, is verschillende keren geëvalueerd.

3.6.6 Beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

In het verslagjaar hebben drie medewerkers de organisatie verlaten met een ontslaguitkering. In het formatieplan wordt elk jaar nadrukkelijk stilgestaan bij de besluitvorming over verlenging contracten en of er RDDF plaatsingen moeten plaatsvinden.

3.7. Onderwijsbeleid

3.7.1. Analyse leerlingenaantallen

Door Passend Onderwijs en krimp daalt het aantal leerlingen in het SBaO nog steeds. De Arend heeft 15 leerlingen minder. De Emmaschool daalt met 7 leerlingen en De Springplank met 10 leerlingen. In totaal zijn er 32 leerlingen minder op de SBaO-scholen. In onze prognoses waren we er van uitgegaan dat deze daling nog langer zou doorzetten, maar op basis van de huidige cijfers lijken de aantallen te stabiliseren.

Het aantal leerlingen in het (V)SO is licht gedaald door een daling van de instroom op De Wingerd.

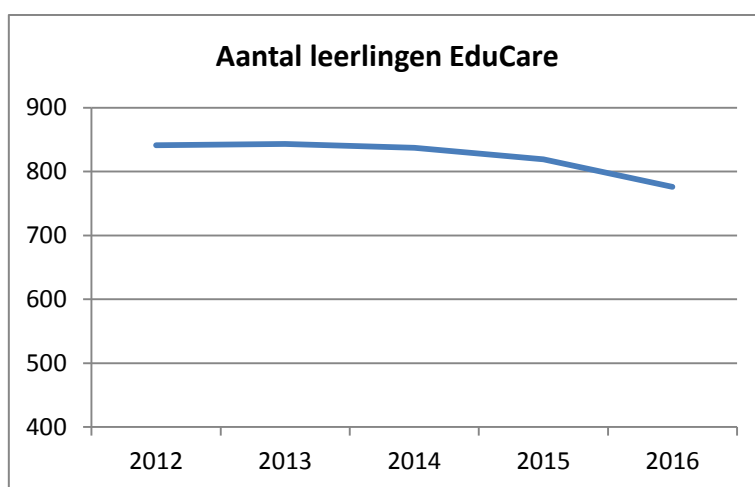
Op Mijnschool is het aantal leerlingen afgenomen van 194 naar 186.

In totaal is het aantal leerlingen met 43 afgenomen. Gezien de omstandigheden is dat alleszins acceptabel.

Tabel 3: Leerlingenaantallen

	2012	2013	2014	2015	2016
De Arend	122	112	98	92	77
Kon. Emmaschool	104	108	114	115	108
De Springplank	221	209	219	197	187
SBaO	447	429	431	404	372
De Lelie	130	136	137	147	147
De Wingerd	94	93	80	74	71
(V)SO	224	229	217	221	218
Mijnschool	170	185	189	194	186
PRO	170	185	189	194	186
Totaal	841	843	837	819	776

Tabel 4: Ontwikkeling aantal leerlingen

3.7.2 Voor-, tussen- en naschoolse opvang

Ondanks maatregelen van het rijk is de tussenschoolse opvang een probleem. Omdat bijna alle leerlingen de lunch op school gebruiken, is er veel personeel nodig om dit te begeleiden. Hierdoor kunnen we niet volledig voldoen aan de arbeidstijdenwet.

Momenteel is er voor het S(B)O en het SO nog geen verplichting om voor- en naschoolse opvang aan te bieden.

3.7.3 Onderwijskundige ontwikkelingen

Voor de onderwijskundige ontwikkelingen wordt verwezen naar de jaarplannen van de scholen. De bestuurder bespreekt deze ontwikkelingen vier maal per jaar met de directeuren aan de hand van de managementrapportages.

3.7.4 Administratie

De uitwisseling van gegevens met BRON verloopt goed. Op basis van deze digitaal vastgelegde gegevens wordt de bekostiging voor de scholen door het ministerie van OC&W vastgesteld.

Stichting EduCare maakt in 2016 voor haar personele en financiële administratie gebruik van het administratiekantoor Helder Onderwijs. Helder Onderwijs is als doorstart organisatie ontstaan na het faillissement van OSG Metrium in september 2015. Stichting EduCare heeft destijds besloten om mee te gaan in deze doorstart, voornamelijk omdat continuering van de belangrijkste processen gewaarborgd moest worden (salarisbetaling van medewerkers) en het EduCare niet verstandig leek om onder tijdsdruk een nieuw administratiekantoor te kiezen. In 2016 is de dienstverlening van Helder Onderwijs geëvalueerd en zijn alternatieve administratiekantoren benaderd. Uit de evaluatie kwam naar voren dat de dienstverlening van Helder Onderwijs niet aan de wensen voldeed: Stichting EduCare kreeg te maken met veel wisselingen in contactpersonen, te late aanlevering van stukken en de financiële administratie was niet tijdig op orde. EduCare heeft vervolgens drie administratiekantoren uitvoerig onderzocht alvorens een keuze te maken. In september 2016 heeft de RvT

ingestemd met het advies van het Bestuur om Mercedes als nieuw administratiekantoor aan te stellen.

3.7.5 Veiligheid

In het kader van de nieuwe wet 'Sociale Veiligheid' heeft het directiebestuur besloten dat elke school m.i.v. 1 augustus 2016 een sociaal veiligheidsplan heeft op basis van een met elkaar afgesproken format.

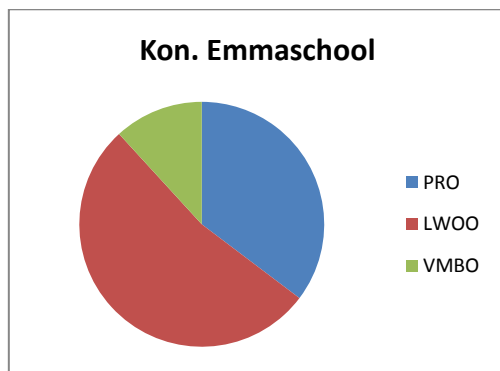
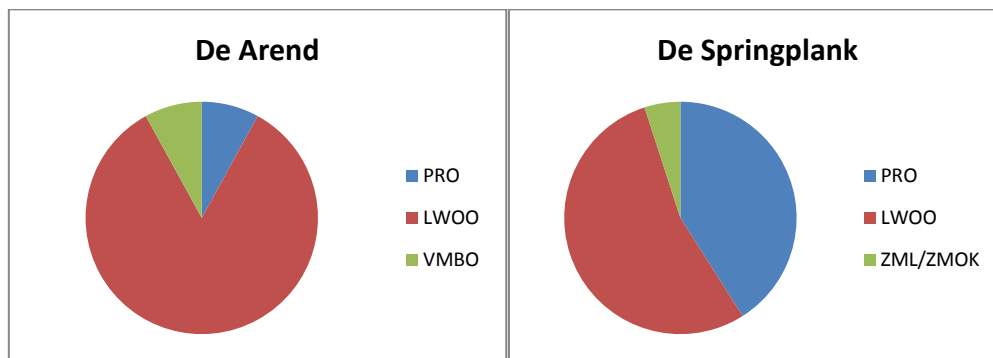
Via de managementrapportage wordt toezicht gehouden op belangrijke data en kengetallen betreffende Arbo, pesten en veiligheid.

3.7.6 Inspectie

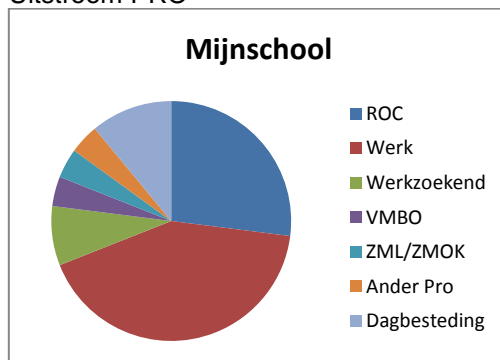
Alle scholen hebben een zogenaamd Basisarrangement. In 2016 is de Koningin Emmaschool door de inspectie bezocht. De school ontving een goed verslag en heeft weer een basisarrangement. Omdat het bestuursbezoek is afgeschaft, ontving de bestuurder de inspecteur niet in 2016. In 2017 vinden de inspectieonderzoeken plaats op basis van een nieuw kader.

3.7.7 Uitstroom leerlingen

Tabel 7 Uitstroom SBaO

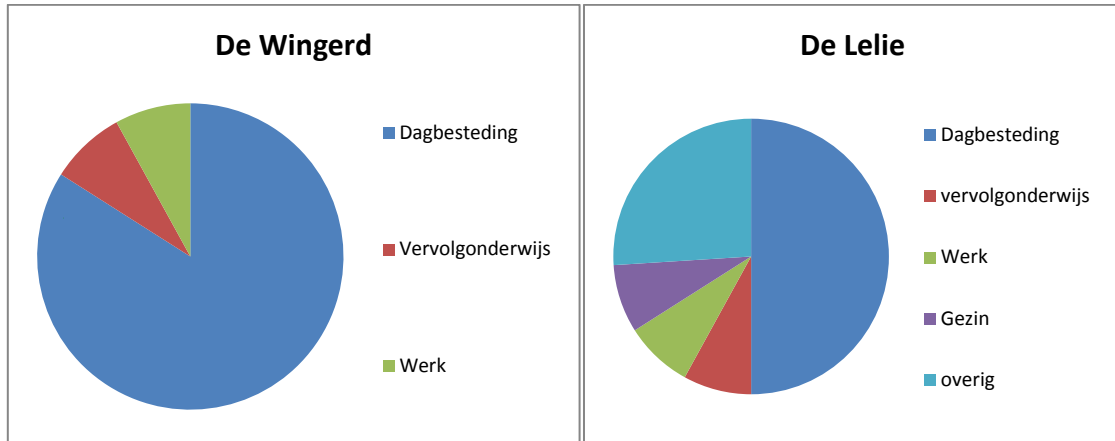

Tabel 8
Uitstroom PRO

Tabel 9

Uitstroom VSO

*Opmerking:
Landelijke uitstroomcijfers zijn niet bekend*

3.8. Klachtenregeling

Het bestuur is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs en heeft een klachtenregeling opgesteld. Naast ouders en leerlingen kan een ieder die deel uitmaakt van de schoolgemeenschap klachten indienen. Die kunnen betrekking hebben op gedragingen en beslissingen van het Bestuur en personeel of het nalaten daarvan en ook op gedragingen van anderen die deel uitmaken van de schoolgemeenschap.

De klachtenregeling is alleen van toepassing als andere mogelijkheden om gehoor te vinden voor een klacht zijn uitgeput. Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school zullen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze worden afgehandeld. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht niet mogelijk is, of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men een beroep doen op deze klachtenregeling.

4. Financiële Informatie

4.1 Lumpsum financiering

Sinds de invoering van de lumpsum financiering in 2006 zijn de verantwoordelijkheden ten aanzien van de beheersing van zowel de personele als de materiële kosten volledig bij het schoolbestuur komen te liggen. Om deze verantwoordelijkheid nu en in de toekomst te kunnen dragen, is een gezonde financiële situatie evenals een goed werkende Planning & Control cyclus van groot belang.

In 2008 heeft de bestuurder daar gestalte aan gegeven door het opstellen van een plan voor de investeringen in de komende 10 jaar op het gebied van leermiddelen, meubilair, ICT en onderhoud van de schoolgebouwen. Dit investeringsplan is in 2011 aangepast aan de huidige situatie. In 2014 is door de Versluis Groep voor de scholen een meerjarig onderhoudsplan opgesteld. Met dit plan hebben we goed inzicht in de onderhoudskosten die we de aankomende jaren kunnen verwachten en kunnen hier bij de meerjarenbegroting rekening mee houden. Dit betekent echter niet dat dit plan in beton gegoten zit, het wordt als een advies gezien. Op basis van dit meerjarig onderhoudsplan wordt ieder jaar een jaarplan opgesteld, waarbij wordt bekeken welke onderhoudswerkzaamheden echt noodzakelijk zijn en hoeveel financiële ruimte hiervoor beschikbaar is.

Ten aanzien van de financiële beheersing, werd door Helder Onderwijs op verzoek van de bestuurder per kwartaal een rapportage opgesteld, die ook in de RvT-vergadering wordt besproken. De Bestuurder, de staf en de directeuren hebben via internet dagelijks inzicht in de financiële cijfers van EduCare.

Er is een voorziening voor jubilea en een bestemmingsreserve voor onderhoud van de gebouwen. Alle aanschaffingen boven de €1.000 worden geactiveerd.

Vanaf 2012 zijn ook de gelden van de doordecentralisatie van de onderwijsgebouwen VO Harderwijk als een aparte stroom opgenomen en verantwoord in de jaarrekening.

De interne beheersing van de processen binnen de stichting is primair een verantwoordelijkheid van het bestuur, maar wordt uitgevoerd door de concern controller. Het totale stelsel van functiescheidingen, autorisaties en andere maatregelen en procedures ondersteunt het bestuur bij het beheersen van de processen. Naast de inbedding van interne beheersing vanuit die lijn, vindt monitoring van het niveau van interne beheersing en de naleving ervan vanuit de directie plaats en vanuit het administratiekantoor Helder Onderwijs, onder meer door het uitvoeren van onderzoeken op de naleving van maatregelen en procedures.

Het bestuur is van mening dat het gehele stelsel van interne beheersing bijdraagt aan het rechtmatig en doelmatig realiseren van de doelstellingen van de stichting.

4.2. Begroting

De begroting wordt ieder jaar op Stichtingsniveau vastgesteld. De bestuurder is verantwoordelijk voor het bewaken van de budgets. De directeuren leggen verantwoording af aan de bestuurder over de besteding van de gelden op basis van het begrotingsdeel van hun school. De bestuurder legt ieder kwartaal verantwoording af aan de RvT.

4.3 Analyse (algemeen)

Naar het oordeel van de bestuurder heeft EduCare een gezonde financiële basis. De jaarrekening van 2016 vertoont een positief resultaat van € 54.363. Het resultaat wordt op de volgende pagina's nader geanalyseerd.

4.4 Analyse van het resultaat

Tabel 9

Staat van baten en lasten

	<u>Realisatie 2015</u>	<u>Begroting 2015</u>	<u>Realisatie 2014</u>	<u>Begroting 2016</u>
Baten				
Rijksbijdragen	11.698.490	11.399.420	10.116.066	11.510.996
Overige overheidsbijdragen	598.590	462.325	626.693	467.866
Overige baten	<u>489.180</u>	<u>362.048</u>	<u>929.178</u>	<u>363.783</u>
Totaal baten	12.786.260	12.223.793	11.671.938	12.342.645
Lasten				
Personeelslasten	10.239.188	10.321.476	9.601.534	10.264.848
Afschrijvingen	280.146	270.550	244.805	263.999
Huisvestingslasten	909.821	811.745	766.071	794.573
Overige lasten	<u>851.550</u>	<u>870.319</u>	<u>902.607</u>	<u>776.980</u>
Totaal lasten	12.280.706	12.274.090	11.515.017	12.100.399
Saldo baten en lasten	<u>505.554</u>	<u>-50.297</u>	<u>156.921</u>	<u>242.247</u>
Financiële baten en lasten	<u>38.238</u>	<u>37.000</u>	<u>99.498</u>	<u>33.243</u>
Nettoresultaat	<u>543.792</u>	<u>-13.297</u>	<u>256.419</u>	<u>275.490</u>

Vergelijking met de begroting 2016:

De baten zijn € 335.174 hoger, de lasten zijn € 479.214 hoger en de financiële baten en lasten zijn € 42.087 lager. Totaal geeft dit een negatief verschil met de begroting van € 186.127

Het resultaat ad 54.363 is voor een belangrijk deel het gevolg van niet bestede doordecentralisatiegelden van de Gemeente Harderwijk (€ 140.000). Deze gelden worden ontvangen voor toekomstige nieuwbouw, renovatie of uitbreiding van de bestaande schoolgebouwen van De Lelie en Mijschool. De afgelopen jaren zijn de niet bestede gelden toegevoegd aan het eigen vermogen.

Rijksbijdragen OCW/EZ: + € 171.000

De rijksbijdragen zijn hoger dan begroot (€ 138.000) als gevolg van de aanpassing van de tarieven waarop de bekostiging is gebaseerd.

In de begrote cijfers 2016 zit onder rubriek overige subsidies € 68.000 aan groeigelden opgenomen welke wij daadwerkelijk ontvangen hebben van het samenwerkingsverband. Dit betekent dat de ontvangen gelden op een andere regel zijn verantwoord dan begroot. Indien we dit corrigeren, bedragen de begrote overige subsidies OCW € 143.000. De realisatie ligt daarmee in lijn met de begroting.

De begrote ontvangsten van het samenwerkingsverband bedragen na correctie € 531.000. De realisatie is € 33.000 hoger dan begroot. In 2016 heeft Zeeluwe besloten om naast de lichte ook zware ondersteuningsmiddelen aan de sbao scholen toe te kennen voor schooljaar 2015/2016. Deze nabetaling bedroeg € 34.480 en was niet begroot.

Overige overheidsbijdragen en subsidies: + € 53.000

Ook de doordecentralisatie inkomsten zijn hoger dan begroot (€ 15.000) doordat Gemeente Harderwijk eind 2015 de tarieven heeft geïndexeerd

Ten behoeve van de combinatiefunctionarissen van De Arend is in 2016 aanvullende subsidie aangevraagd aangezien de verkregen subsidie niet voldoende was om de kosten te dekken. De Gemeente Nunspeet heeft in 2016 aanvullend € 27.000 toegekend. Hiermee was bij het opmaken van de begroting geen rekening gehouden.

Overige baten: + € 112.000

In 2016 heeft EduCare als expertisecentrum nog meer gestalte gekregen. Gedurende 2016 zijn verschillende nieuwe detachingscontracten afgesloten, zodat meerdere personeelsleden in 2016 werden gedetacheerd aan andere schoolbesturen om specifieke ondersteuning te bieden. De begrote detachingsopbrengsten zijn met € 14.000 overtroffen.

De overige baten zijn hoger dan verwacht bij het opmaken van de begroting. Er is € 21.000 aan leerlingengelden ontvangen van andere schoolbesturen wegens overdracht van enkele leerlingen. Binnen de samenwerkingsverbanden is namelijk afgesproken dat bekostiging de leerling volgt, wat betekent dat uitschrijving van een leerling bij de ene school en inschrijving bij een andere school betekent dat de oude school de bijbehorende bekostiging moet overdragen aan de ontvangende school. Verder is in 2016 voor circa € 13.000 aan intelligentie / dyslexie onderzoeken uitgevoerd in opdracht van andere schoolbesturen. Hiervoor was € 7.000 begroot. Daarnaast is € 15.000 van het ABP ontvangen wegens teveel betaalde premie in het verleden.

Personeelslasten: + € 446.000

De negatieve afwijking ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt door hogere personeelskosten (€ 446.000). In 2016 is van drie personeelsleden afscheid genomen waarbij een ontslagvergoeding is uitbetaald. Deze ontslagvergoedingen bedragen samen € 75.000. Ten behoeve van deze en andere lopende beëindigingstrajecten heeft EduCare advies ingewonnen bij juridische dienstverleners. De juridische kosten hiervan bedragen circa € 25.000, verantwoord onder uitbesteding. Dit betreffen incidentele uitgaven die niet zijn begroot.

De kosten van uitbesteding zijn in 2016 eveneens verhoogd door een nieuw project samen met Landstede, waarbij leerlingen van Mijnschool gedeeltelijk onderwijs volgen bij Landstede. De kosten hiervan bedroegen in 2016 € 29.000 en waren niet begroot.

Afschrijvingen, huisvestingslasten, overige lasten: + € 37.000

Verder zijn de afschrijvingen op met name ict met € 17.000 te laag in de begroting opgenomen. Ook de kosten van energie en water zijn in 2016 door onduidelijke oorzaak € 30.000 hoger uitgevallen dan begroot. Hier wordt nader onderzoek naar gedaan.

De kosten van groot onderhoud zijn daarentegen € 45.000 lager uitgevallen doordat eind 2015 de cv ketels van De Spingplank vervangen zijn, terwijl dit voor 2016 was gepland.

De kosten van het administratiekantoor zijn in 2016 € 32.000 hoger uitgevallen dan begroot. Ten tijde van het opstellen van de begroting waren de nieuwe tarieven van Helder Onderwijs nog niet bekend. De oude tarieven waren hiervoor gehanteerd. Mede gezien de hogere kosten en de matige kwaliteit is in 2016 de beslissing genomen om per 2017 over te stappen naar een ander kantoor.

Vergelijking met het jaar 2015

De baten zijn in 2015 € 1.114.322 hoger, de lasten zijn € 765.689 hoger en de financiële baten en lasten zijn € 61.260 lager. Totaal is het resultaat over 2015 ten opzichte van het jaar 2014 € 287.373 hoger.

Rijksbijdragen OCW/EZ: + € 8.000

Ten opzichte van 2015 zijn de rijksbijdragen licht toegenomen (mutatie € 8.000). Ondanks een daling van het aantal leerlingen in 2016, is de rijksbijdrage op niveau gebleven doordat het ministerie de bekostigingstarieven per leerling heeft verhoogd.

Overige overheidsbijdragen en subsidies: - € 78.000

In 2015 is onder de gemeentelijke bijdragen in totaal € 71.000 opgenomen wat geen structureel karakter heeft. Het betrof namelijk een tweetal kostenvergoedingen van Gemeente Harderwijk voor de sloop van een noodlokaal bij school De Springplank en

vergoeding van de verhuiskosten van het SO deel van school De Lelie naar de huidige locatie aan de Fokko Kortlanglaan.

Overige baten: - € 49.000

In 2015 is onder de overige baten, categorie overig, € 147.000 opgenomen voor een project van Mijschool waarbij personeelsleden van Mijschool werden ingezet. Dit project is in 2016 op een andere manier vormgegeven. Sinds 2016 worden de betreffende personeelsleden gedetacheerd aan partijen die ook bij het oude project betrokken waren. Dit verklaart hiermee ook grotendeels de toename van de detacheringsopbrengsten in 2016 t.o.v. 2015. Voor 2016 heeft de RvT vastgesteld de bijdrage aan de bovenschoolse exploitatie te verlagen van € 70.000 in 2015 naar € 35.000 in 2016. Dit betekent dat zowel de overige baten als de overige lasten met € 35.000 afnemen. Dit heeft geen impact op het totale resultaat van EduCare.

Personeelslasten: + € 446.000

De salariskosten zijn gestegen door een stijging in FTE (+14) alsook de loonsverhoging van 3.8% met terugwerkende kracht geldend vanaf januari 2016 en een eenmalige uitkering van € 500 per FTE. Daarnaast is zoals eerder vermeld in 2016 voor € 75.000 aan ontslagvergoedingen uitgekeerd.

De uitbestedingskosten zijn in 2016 met € 118.000 afgenomen doordat meer personeel in dienst is genomen i.p.v. gebruik te maken van inleen.

De stand van de voorziening jubileum leverde in 2015 een forse vrijval op (€37.000), terwijl in 2016 € 6.000 moest worden toegevoegd aan de voorziening.

De kosten van nascholing zijn in 2016 € 67.000 hoger dan in 2015, mede doordat enkele schooldirecteuren een studie zijn gestart.

Doordat in 2016 afscheid is genomen van een aantal personeelsleden d.m.v. een vaststellingsovereenkomst is getracht het ziekteverzuim omlaag te brengen alsook de kosten van de arbodienst. De arbokosten zijn hierdoor in 2016 met € 41.000 gedaald.

Afschrijvingen, huisvestingslasten, overige lasten: - € 358.000

In 2016 is fors minder groot onderhoud uitgevoerd dan in 2015 (verschil € 423.000). Hierbij is het meerjaren onderhoudsplan het uitgangspunt geweest. De kosten van energie en water zijn daarentegen € 47.000 hoger waarvoor nog geen duidelijke oorzaak gevonden is.

Verdeling van het resultaat

Van het exploitatiesaldo is € 23.541 onttrokken aan de Algemene reserve en is € 77.904 toegevoegd aan de bestemmingsreserve huisvesting.

4.5 Treasury en financieringsbeleid

Er is in 2016 belegd in overeenstemming met de uitgangspunten van het voorschrift beleggen en belenen van het ministerie van OC&W, de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 en het door EduCare opgestelde beleggingsstatuut.

EduCare heeft een deel van haar vermogen belegd in een Nederlandse Staatsobligatie (zie tabel 10).

Tabel 10

Fonds	Nominale waarde	Aankoopwaarde	Waarde per (31-12-2016)	Looptijd
5,5% Nederland	€ 513.500	€ 580.255	€ 793.675	15-01-2028

4.6 Financiële ontwikkelingen en overige financiële informatie

Tabel 11

Financiële kengetallen			
	2015	2014	Norm
Balans			
Weerstandvermogen	25,0%	20,3%	19,9%
Solvabiliteit			
inclusief voorzieningen	79,9%	76,1%	65,0%
exclusief voorzieningen	81,1%	81,5%	73,0%
Liquiditeit	2,72	2,41	2,3
Exploitatie			
Rentabiliteit	4,30%	2,20%	0,70%
Overig;			
Kapitalisatiefactor;			
<i>inclusief financiële baten</i>	44,80%	39,40%	< 35%
<i>exclusief financiële baten</i>	37,50%	39,00%	< 35%

EduCare streeft ernaar de kengetallen zoveel mogelijk in overeenstemming met de normen te brengen.

Als buffer voor onvoorziene risico's is een weerstandsvermogen opgebouwd van 30,1%. Bij de berekening van dit kengetal is het totale eigen vermogen, zonder onderscheid naar bestemmingsreserves en private reserves, afgezet tegen de totale exploitatiebaten. Het bevoegd gezag heeft de signaleringsgrens gesteld boven de 19,90 procent en zowel 2014 als 2015 zitten hier boven. Onder de norm van 19,9% zou betekenen dat er te weinig vermogen is opgebouwd om onvoorziene risico's op te vangen. Nu de stichting erboven zit betekent dit dat er meer dan voldoende vermogen is opgebouwd om onvoorziene risico's op te vangen.

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het "eigen vermogen" en het totale vermogen. Het geeft aan in hoeverre de stichting in staat is om te voldoen aan de totale schulden. De waarde van dit kengetal is ultimo 2015 berekend op 79,9%. Dit is ruim hoger dan de signaleringsgrens van 65%. De stichting heeft zowel in 2014 als 2015 een hogere solvabiliteit dan de signaleringsgrens. Dit geeft aan dat de stichting ruim voldoende in staat is om haar schulden te voldoen. Zou dit kengetal onder de signaleringsgrens vallen dan zou de stichting in de moeilijkheden kunnen komen om haar schulden te voldoen.

Liquiditeit geeft aan in hoeverre het bestuur op korte termijn aan haar verplichtingen, zoals kortlopende schulden, maar ook betalingen salarissen en bekostiging investeringen, kan voldoen. De liquiditeit over 2015 bedraagt 2,72, die overeenkomt met de gestelde signaleringsgrens, hoger dan 2,3. De signaleringsgrens is zowel in 2014 als in 2015 hoger dan 2,3 en dit geeft aan dat de stichting op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De grens zou niet lager dan 2,3 mogen zijn want dan zou de stichting niet op korte termijn aan haar verplichtingen kunnen voldoen.

De rentabiliteit wordt bepaald door het "resultaat uit gewone bedrijfsvoering" te delen door het totaal aan baten. In non-profit organisaties wordt de rentabiliteit ook wel het begrotingsoverschot genoemd (of het begrotingstekort bij een negatief exploitatieresultaat). De signaleringsgrens is vastgesteld op 0,70%. De stichting geeft met deze grens aan in te zetten op een begrotingsoverschot van maximaal 0,70%. Zou de signaleringsgrens boven de 0,70% zijn dan geeft dit aan dat de ontvangen baten niet voldoende zijn ingezet.

De rentabiliteit in 2015 bedroeg 4,3%. In de analyse op het resultaat (hoofdstuk 4.4) is aangegeven waardoor het begrotingsoverschot is ontstaan.

De kapitalisatiefactor ligt per ultimo 2015 echter iets boven de norm (EduCare 39,04% - norm 35%). Een hoge kapitalisatiefactor kan erop duiden dat de stichting teveel middelen aanhoudt.

De Kapitalisatiefactor kan op twee manieren worden berekend; inclusief financiële baten en exclusief financiële baten. Bij de kapitalisatiefactor inclusief financiële baten zit de stichting boven de signaleringsgrens echter de kapitalisatiefactor exclusief financiële baten ligt dicht bij deze grens.

Het verschil geeft al aan dat wanneer we niet rekening houden met de financiële baten de stichting haar middelen efficiënt inzet ten behoeve waarvan zij is opgericht. Houden we wel rekening met de financiële baten dan blijft de vorige bewering staan echter dan houdt de stichting nog een buffer over. De stichting heeft hier echter beleid op gemaakt om een buffer aan te houden voor de te verwachten investeringen.

4.6 Continuïteitsparagraaf

EduCare heeft een meerjarenbegroting opgesteld waarin rekening wordt gehouden met een daling van het aantal leerlingen als gevolg van Passend Onderwijs. Onderstaande kengetallen geven weer waarmee het bestuur rekening houdt in de komende jaren.

Door de sterke afname van het aantal leerlingen ziet het bestuur zich genoodzaakt de formatie aan te passen. Daarbij zal zowel in het aantal leraren als onderwijsassistenten en ondersteunende medewerkers worden gesneden.

Gezien de verwachte terugloop van het aantal leerlingen van De Arend en De Wingerd in Nunspeet, verwachten wij dat het in stand houden van de twee scholen op lange termijn niet houdbaar is. Door het samenvoegen van een school wordt bespaard op de personele kosten en de materiele kosten. Zo kan bijvoorbeeld het aantal directeurs hierdoor met 1 FTE worden teruggebracht.

Daar komt bij dat het samenwerkingsverband per augustus 2016 stopt met de coördinatie en betaling van de ambulante begeleiding. Hierdoor ontvangt EduCare vanaf augustus 2016 geen vergoeding meer voor de aangestelde ambulante begeleiders. EduCare zal daarom het aantal ambulante begeleiders reduceren.

Kengetallen

	2015	2016	2017	2018
Totale Personele bezetting in FTE	151,09	151,09	145,19	137,49
Management /directie in FTE	6,73	6,73	5,73	5,73
Onderwijzend personeel in FTE	94,82	94,82	91,92	86,22
Overige medewerkers in FTE	49,54	49,54	47,54	45,54
Leerlingaantal	819	800	784	768
Solvabiliteit	79,9%	80,7%	81,4%	81,6%
Liquiditeit (Quick ratio)	2,72	3,11	3,50	3,81
Weerstandsvermogen	25,0%	29,8%	35,4%	40,1%
Rentabiliteit	4,3%	2,0%	2,1%	1,2%
Kapitalisatiefactor	44,9%	49,1%	53,2%	56,4%
Kapitalisatiefactor exclusief privaat	37,6%	41,5%	45,5%	48,6%

De bovenstaande kengetallen geven de personele bezetting in FTE weer zonder vervanging. De financiële kengetallen zijn de komende jaren boven de daarvoor gestelde grenzen (zie hoofdstuk 4.6).

De Kapitalisatiefactor kan op twee manieren worden berekend; inclusief financiële baten en exclusief financiële baten. Bij de kapitalisatiefactor inclusief financiële baten zit de stichting aanzienlijk hoger dan de signaleringsgrens echter de kapitalisatiefactor exclusief financiële baten is dicht bij deze grens.

Het verschil geeft al aan dat wanneer we niet rekening houden met de financiële baten de stichting haar middelen efficiënt inzet ten behoeve waarvan zij is opgericht. Houden we wel rekening met de financiële baten dan blijft de vorige bewering staan echter dan houdt de

stichting nog een buffer over. De stichting heeft hier echter beleid op gemaakt om een buffer aan te houden voor de te verwachten investeringen.

Staat van baten en lasten

Als gevolg van Passend Onderwijs verwachten we een terugloop van leerlingen, wat resulteert in een lagere bekostiging vanaf 2016. Tevens verwachten we een sterke terugloop van de gelden die van het samenwerkingsverband worden ontvangen. Zoals eerder vermeld stopt de vergoeding voor de aangestelde ambulante begeleiding evenals de zware zorgvergoedingen voor de speciaal basisonderwijsscholen.

Om de stichting financieel gezond te houden is ingrijpen noodzakelijk. Circa 84% van de lasten van EduCare bestaan uit personeelslasten. De formatie moet de aankomende jaren worden teruggebracht om de personeelslasten weer in verhouding te brengen met de baten.

Naast de personeelslasten moeten ook de materiële kosten omlaag worden gebracht. Zoals eerder genoemd, is het financieel waarschijnlijk niet haalbaar om in Nunspeet twee scholen in stand te houden. Het aantal leerlingen per school wordt dan te klein om een kwalitatief goede school te behouden. Door het samenvoegen van twee scholen van EduCare wordt bespaard op de huisvestingslasten en de beheerslasten. Deze samenvoeging is voorlopig geraamd voor 2017, maar hangt sterk af van de toekomstige ontwikkeling in leerlingen-aantallen.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Baten				
Rijksbijdragen	11.698.490	11.510.996	11.139.484	10.858.981
Overige overheidsbijdragen	598.590	467.866	495.866	495.866
Overige baten	489.180	363.783	333.500	333.500
Totaal baten	12.786.260	12.342.645	11.968.850	11.688.347
Lasten				
Personeelslasten	10.239.188	10.264.848	9.880.943	9.680.119
Afschrijvingen	280.146	263.999	263.999	263.999
Huisvestingslasten	909.821	794.573	810.464	826.674
Overige lasten	851.550	776.980	791.623	806.559
Totaal lasten	12.280.706	12.100.399	11.747.029	11.577.350
Saldo baten en lasten	505.554	242.247	221.821	110.997
Financiële baten en lasten	38.238	33.243	32.386	31.511
Nettoresultaat	543.792	275.490	254.207	142.508

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de geformuleerde doelstellingen, activiteitenplannen en de beleidskeuzes 2016, zoals deze zijn opgenomen in de meerjaren investeringsplannen, onderhoudsplannen en het meerjarenbestuursformatieplan.

Om een besparing op de personeelslasten te realiseren is in bovenstaande meerjarenbegroting rekening gehouden met de volgende maatregelen. Vanaf 2017 worden de eventuele vacatures niet meer ingevuld. Tijdelijk personeel wordt niet vervangen. Vanaf 2018 de pensioengerechtigden niet vervangen. Daarnaast zijn de overige lasten, met uitzondering van afschrijvingen en private bestuurslasten, jaarlijks met 2% geïndexeerd.

Balans

De resultaten van de meerjarenbegroting zijn in het eigen vermogen verwerkt. Het bestuur verwacht verder geen belangrijke mutaties in de voorzieningen of reserves. Het bestuur heeft geen plannen om de financieringsstructuur te wijzigen.

Balans

	2015	2016	2017	2018
Activa				
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	3.246.219	2.982.220	2.718.221	2.454.222
Financiële vaste activa	513.500	513.500	513.500	513.500
Totaal vaste activa	3.759.719	3.495.720	3.231.721	2.967.722
Viottende activa				
Vorderingen	914.486	893.805	887.144	889.433
Liquide middelen	3.050.195	3.554.684	4.072.890	4.479.397
Totaal viottende activa	3.964.681	4.448.489	4.960.034	5.368.830
Totaal activa	7.724.400	7.944.209	8.191.755	8.336.552
Passiva				
Eigen vermogen;				
Algemene reserve	4.351.406	4.296.075	4.627.589	4.791.917
Bestemmingsreserve publiek; <i>bestemmingsreserve huisvesting</i>	878.815	1.180.705	1.110.324	1.096.306
Bestemmingsreserve privaot; <i>Algemene reserve kapitaal</i>	939.237	933.168	926.242	918.440
Voorzieningen	95.322	103.511	111.700	119.889
Kortlopende schulden	1.459.620	1.430.750	1.415.900	1.410.000
Totaal passiva	7.724.400	7.944.209	8.191.755	8.336.552

B Overige rapportages

B1. Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.

In paragraaf 4.1 van dit jaarverslag wordt de opzet en werking van dit systeem beschreven.

B2. Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Het grootste risico voor een onderwijsstichting is de daling van het leerlingenaantal. Onder invloed van Passend onderwijs heeft de daling, die in 2014 werd ingezet, zich in 2016 verder voortgezet. De daling verloopt echter meer geleidelijk dan we verwacht hadden. De populatie verandert ook. De gedragsproblematiek wordt steeds meer overheersend. In het SO en VSO zien we steeds meer kinderen met een meervoudige handicap de school bezoeken. We kunnen spreken van een verdichting van de problematiek.

Het is zaak deze ontwikkelingen goed te volgen en te analyseren om zo adequaat beleid te ontwikkelen om deze problematiek het hoofd te kunnen bieden. De verwachting is niet dat de leerlingenaantallen veel verder zullen dalen

B3. Rapportage toezichthoudend orgaan.

De Raad van Toezicht van EduCare heeft in 2016 toezicht gehouden op het werk en het handelen van de bestuurder. Ook werd er toegezien op de wijze waarop EduCare zich in de maatschappelijke context manifesteert.

De raad heeft in alle rust en goede orde zijn toezichhoudende taak kunnen uitoefenen. De raad had voldoende rapportages, e.d. (zie paragraaf 2.5) tot zijn beschikking om het toezicht op een verantwoorde wijze te kunnen vormgeven.

5. Overige informatie

In het onderstaande wordt een overzicht gegeven van overige onderwerpen die in 2016 aan de orde zijn geweest

5.1 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De scholen van EduCare staan midden in de maatschappij. Zij bieden diensten aan leerlingen, waarvan uiteindelijk verwacht wordt dat zij zullen wonen, werken en recreëren in die maatschappij. EduCare is zich bewust van deze maatschappelijke opdracht en had zich ook in 2016 tot taak gesteld om de contacten met de maatschappij goed te onderhouden of te verstevigen. Met name het voortgezet speciaal onderwijs heeft nauwe contacten met het bedrijfsleven in het kader van de beroepsstage. Zonder stage is het voor hen bijna onmogelijk leerlingen in het bedrijfsleven te plaatsen.

5.2 Horizontale verantwoording

EduCare beseft dat de zgn “stakeholders” een belangrijke groep is als het gaat om horizontale verantwoording. Hieronder beschrijven we de activiteiten van EduCare op dit gebied. Het jaarstukken zijn gepubliceerd op de site van EduCare.

5.2.1 Samenwerkingsverbanden

EduCare is aangesloten bij het samenwerkingsverband primair onderwijs; Zeeluwe. De samenwerking in Zeeluwe is sterk verbeterd. Na een bestuurscrisis eind 2015 is het samenwerkingsverband weer in opbouw. Het samenwerkingsverband heeft uitgesproken het speciaal (basis)onderwijs, zij het in afgeslankte vorm, in stand te willen houden.

EduCare participeert ook in de Stichting leerlingenzorg, samenwerkingsverband voor Voortgezet Onderwijs.

Door de financiële bijdragen van de samenwerkingsverbanden konden wij enkele zorg- en administratieve taken voor de samenwerkingsverbanden verzorgen. De belangrijkste taak is de ambulante begeleiding.

5.2.3 Leerlingenzorg

De Stichting Leerlingenzorg is een samenwerkingsverband van scholen voor voortgezet onderwijs. Binnen deze Stichting wordt de leerlingenzorg gestalte gegeven. Mijnschool neemt deel in deze Stichting als Speciale Onderwijsvoorziening. Het onderwijszorgcentrum (OZC) is onderdeel van deze Stichting. Mijnschool heeft de regie over het OZC in Harderwijk. Ook jeugdzorginstellingen zijn betrokken bij het OZC. Zo kunnen er arrangementen van ‘acht tot acht’ aangeboden worden.

De Lelie en De Wingerd behoren met hun VSO-afdelingen ook tot dit samenwerkingsverband.

5.2.4 Maatschappelijk werk

Alle scholen maakten in 2016 gebruik van schoolmaatschappelijk werk en participeerden via de samenwerkingsverbanden in de ZAT-teams.

5.2.5 Schoolbegeleiding

Er zijn goede contacten met de schoolbegeleidingsdiensten in onze regio. De scholen maken regelmatig van hun diensten gebruik.

5.2.6 Gemeenten

Op lokaal niveau werd nauw samengewerkt met de gemeenten Harderwijk, Ermelo, Putten, Zeewolde, Nunspeet, Elburg en Nijkerk. Met name op het gebied van jeugdzorg en de gebouwen.

Eén van de directeuren nam deel aan het overleg over de lokale educatieve agenda (LEA) in Harderwijk, Nunspeet, Ermelo, Nijkerk, Putten of Zeewolde. In het kader van Passend Onderwijs wordt de lokale educatieve agenda steeds belangrijker. Ook op het gebied van jeugdzorg zijn er warme contacten met de gemeenten.

5.2.7 Driekansen

Dit project in samenwerking met 's Heerenloo en het Emaus College bleek ook in 2016 sterk in een behoefte te voorzien. Gemiddeld bezochten circa 25 leerlingen deze zeer speciale voorziening. Zorgelijk bij dit project blijven de snelle wisselingen van het leerlingenaantal door de loop van het jaar en de daarmee gepaard gaande wisseling van de hoogte van de

financiën. De voormalige AWBZ/financiering is geborgd door de minister in een landelijke regeling voor leerlingen met een meervoudige beperking.

5.2.8 Passend Onderwijs

Nu het samenwerkingsverband Zeeluwe heeft besloten tot de volledige toepassing van het bestuursmodel verandert de werkwijze. Als EduCare richtten we ons in 2016 meer en meer op de individuele schoolbesturen. Met hen maakten we afspraken over de ambulante begeleiding en de inzet van onze speciale expertise.

5.4 Toekomst

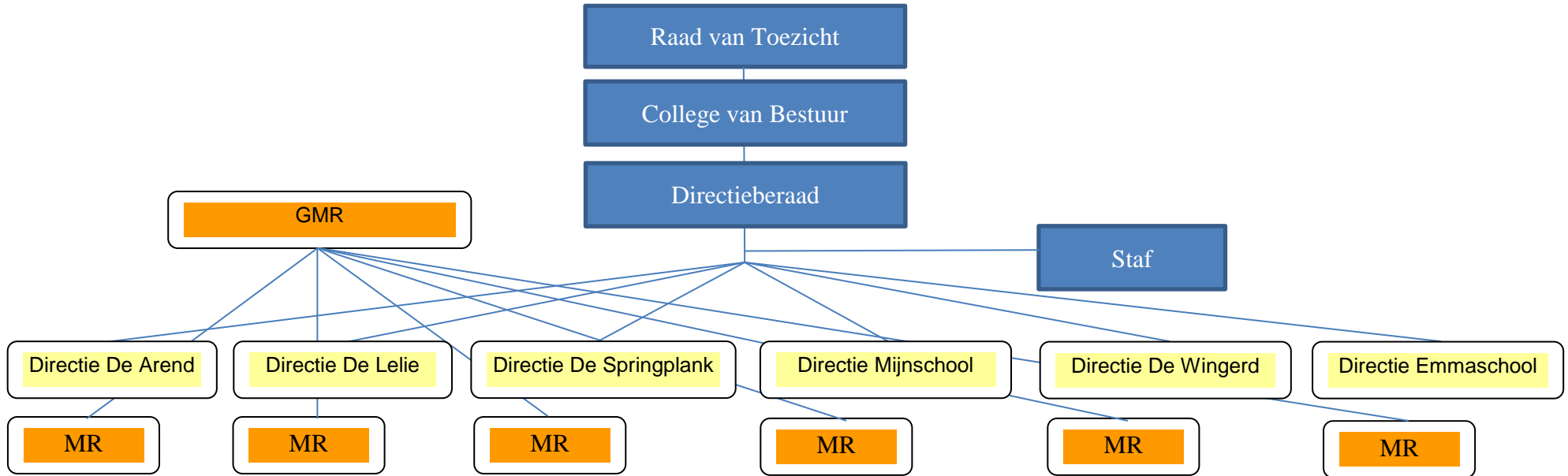
Door de ontwikkelingen in 2016 van de samenwerkingsverbanden lijkt de toekomst voor EduCare wat zekerder te worden. We hebben in het directiebestuur regelmatig de vastgestelde koers geëvalueerd en menen op de goede weg te zitten. We houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en hopen zo ook het speciale onderwijs dat wij geven te borgen voor de toekomst.

5.5 Risico's

Het grootste risico voor een onderwijsstichting is de daling van het leerlingenaantal. Onder invloed van Passend onderwijs heeft de daling, die in 2014 werd ingezet, zich in 2015 verder voortgezet. De daling verloopt echter meer geleidelijk dan we verwacht hadden. De populatie verandert ook. De gedragsproblematiek wordt steeds meer overheersend. In het SO en VSO zien we steeds meer kinderen met een meervoudige handicap de school bezoeken. We kunnen spreken van een verdichting van de problematiek.

Het is zaak deze ontwikkelingen goed te volgen en te analyseren om zo adequaat beleid te ontwikkelen om deze problematiek het hoofd te kunnen bieden. De verwachting is niet dat de leerlingenaantallen erg snel zullen dalen, waardoor er tijd is om hierop in te kunnen spelen.

Organigram EduCare

Bijlage 2

Prestatiebox

In het strategisch beleidsplan van EduCare is veel aandacht voor de professionalisering van het personeel, zowel voor de onderwijsgeevenden als de leidinggeevenden. Het is onze mening dat verbetering van de kwaliteit enkel kan plaatsvinden door verhoging van de professionaliteit van het personeel. In de functioneringsgesprekken worden personeelsleden gestimuleerd om zich te scholen. In de nascholingsplannen van de scholen is dit opgenomen.

Opbrengstgericht werken is een tweede belangrijk onderwerp uit het strategisch beleidsplan waaraan is gewerkt in 2016. Alle scholen kunnen nu op hun eigen wijze de resultaten van het onderwijs op basis van onafhankelijke toetsen presenteren.

Vanwege de kwaliteitsverbetering is er ook geïnvesteerd in de leermiddelen.

De doelstellingen voor 2016 waren (zie ook de kwartaalrapportages van 2016):

1. De scholen van EduCare kunnen de resultaten van het onderwijs presenteren;
2. Stichting EduCare heeft zich goed gepositioneerd in de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs;
3. De indicator 'zorg en begeleiding' scoort op alle scholen voldoende tot goed

Op het niveau van EduCare zijn in 2016 de volgende bedragen besteed:

Nascholing	€76.000,-
Onderwijsleerpakket	€202.000,-
Culturele vorming	€4.700,-

De uitgaven voor opbrengstgericht werken zijn verweven in enkele andere grootboekposten.